

På bjergvandring i Irland

Galtee Mountains ved
den smukke by Glen of Aherlow
byder på stejl bjergvandring
såvel som mere lette
vandreruter langs bjergryggen
– kun få timers kørsel
fra hovedstaden Dublin

Man skal ikke vove sig alene ud på den stejle opstigning til toppen af Galtymore, som med 919 meter er den højeste tinde i Galtee Mountains. Jeg havde selskab af den lokale guide Michael Moroney på 77 år, der kan tage pusten fra de fleste.

AF CLAUS HEBOR

Det første møde med Galtee Mountains midt i Irland er et storslået skue af de høje bjerge indsvøbt i et rødgyldent lys af solnedgangen på vejen fra Tipperary til Glen of Aherlow. Selvom bjergene kun når op i knap 1000 meters højde, føles det som, at bjergene rejser sig som en mur over den meget grønne dal med frodige marker, små vandløb og de karakteristiske irske stenhouse.

Målet var at bestige Galtymore, som med 919 meter er den højeste tinde i Galtee Mountains. Der er flere vandrestier derop – fra den nemme adgang sydfra, hvor man næsten kan køre i bil hele vejen og blot gå de sidste par hundrede meter mod toppen, til nogle lettere vandreruter langs bjergryggen, og endelig den stejle og krævende opstigning af små stier på nordsiden.

Den direkte opstigning skal man ikke gå alene, så jeg havde den lokale guide Michael Moroney med – en stolt 77-årig mand med en kondition, der kan tage pusten fra de fleste. Et bjerg på 919 meter lyder måske ikke af så meget, men når man starter fra stort set grundniveau, er der mange meter at klatre op.

Turbulent historie

Undervejs kommer man forbi Lough Currha, der ligger smukt med Galtymore tårnende over den stille bjergsø omgivet af forrevne klipper. Her er der mange huler, hvor oprørere mod englænderne samt i den efterfølgende borgerkrig skjulte sig, som Michael levende beretter om. På den måde bliver Irlands turbulente historie meget nærværende – ikke mindst når man får fortalt, at der stadig er modsætninger mellem folk, som stod på hver sin side i borgerkrigen i 1922.

Herefter går stien direkte op mod himlen, hvor selv fårene næsten må opgive. Vi startede i skyet vejr, så det er en befriende oplevelse at komme over skygrænsen, således at man pludselig stod i strålende sol fra en skyfri himmel. Selv i disse højder har befolkningen indtil for få årtier siden kravlet op for at grave tørv og bære det ned på ryggen fra bjerget.

Længere fremme – højt oppe på bjerget – møder man en uendelig stenmur, som snor sig over bjergene for at adskille to grevskabs jagtrevir. Det omfattende og anstrengende bygningsværk, hvor millioner af sten blev samlet i bjergene, blev igangsat under kartoffelhungeren, da irerne blev tvunget til at arbejde på nyt-

tesløse byggeprojekter mod lidt mad fra englænderne.

Fra toppen af Galtymore er der en storslået udsigt over den grønne dal Glen of Aherlow, som ved frokosttid er ved at blive skyfri. På den ene side af Galtymore strækker landskabet sig fladt ned mod syd, mens man mod nord har et næsten lodret fald dybt ned til endnu en lille idyllisk bjergsø, Lake Diheen.

Under vores frokost på toppen med en absolut betagende udsigt til – synes man – det meste af Irland, fortæller min guide Michael mange fortællinger fra Irlands historie og synger traditionelle sange om livet i dalen og bjergene.

Intet er mere forfriskende end at drikke fra de mange kildevæld på bjergsiden med iskoldt, klart vand, som bare smager så meget bedre end den medbragte lunkne vand, i den brændende sol – og heroppe i højderne mærker man den prikkende følelse af solen brænde på huden.

Det regner ikke altid

Mange har en opfattelse af, at det altid regner i Irland, men intet kan være mere forkert. Vejret er omskifteligt, men det bør ikke afholde nogen fra at tage til Irland, da vejret lige så ofte er smukt, lunt og solrigt. Hvis det alligevel regner en times tid, så er det jo trods alt en glimrende undskyldning for at besøge den lokale pub for en pint Guinness og en snak med de lokale.

Mange irske byer og steder har fået engelske navne, da englænderne forsøgte at udrydde det irske sprog (gælisk), men en del steder er de traditionelle irske by- og stednavne stadig i brug. Disse navne giver en følelse af at være i en anden tid i et eventyrligt land som i Ringenes Herre. Smag blot på et par af navnene i Glen of Aherlow som Lisvarriane, Rossadrehid, Clonbeg og Slie-venamuch. Det sidste betyder »grisens ryg«, og er navnet på et højdedrag, hvor Aherlow House ligger meget idyllisk med en enestående udsigt til Galtee Mountains henover dalen.

Romantisk atmosfære

Aherlow House Hotel var oprindeligt en lodge, som med tiden er ombygget til et hyggeligt country house med 29 værelser og 15 selvstændige ferielodges med køkken og alle moderne faciliteter. Netop den romantiske atmosfære gør stedet til et eftertragtet hide-away for bryllupsselskaber. Blandt andet har sangeren Dolores O'Riordan fra den kendte irske rockgruppe Cranberries holdt sit bryllup her. Andre prominente besø-

Aherlow House Hotel er et hyggeligt country house med 29 værelser og 15 selvstændige ferielodges med køkken og alle moderne faciliteter.

Vandet bobler op fra undergrunden ved St. Berrihert's Well, som sammen med de omgivende træer og deres tøjstumper giver en følelse af at være 1000 år tilbage i tiden. Der hænger krus på træerne, hvis man skulle få lyst til en tår helbredende kildevand, som især skulle være godt mod forbrændinger og skoldninger.

gende er Richard Burton, som boede her under filmoptagelser i Irland. Et avisudklip i hotellets foyer vidner om, at han også var en flittig gæst i den indbydende pub med den smukke udsigt til bjergene. Med sædvanlig irsk, afslappet humor bliver Richard Burton beskrevet som »a talent trapped inside a bottle«.

I pagt med naturen

Området gemmer også på andre oplevelser end Galtee Mountains. Ved St. Berrihert's Kyle og hans hellige kilde får man et spændende indblik i irernes spirituelle samhørighed med naturen, som er årtusindergammel – og dog stadig lige levende i dag.

Begge steder er gemt fuldstændig af vejen og overhovedet ikke afskiltet, så man skal have en lokal guide med, der kan vise vej. Efter et stykke grusvej skal man over et par marker, før man kommer til en lille kølig lund ved St. Berrihert's Kyle. Det er en kirke med kirkegård fra 700-tallet, hvor kirken nu er forsvundet, men der er en kreds af sten med over 1000 år gamle indskrifter og relieffer. Stedet er stadig et helligt sted for de loka-

le, som kommer for at bede om helbredelse og at undgå ulykker – især på navnedagen for helgen St. Berrihert 18. februar.

Som et offer hænger man et lille stykke tøj eller en genstand op i træerne. Det er en tradition, der stammer tilbage fra før-kristen tid, som de første kristne har overtaget og videreført til i dag.

Vandet bobler op

Det minder om de nordamerikanske indianeres hellige træer med tilsvarende tøjstumper, og man kan ikke lade være med at reflektere over naturmenneskets ofte identiske forhold til naturen og dens kræfter. Måske bærer vi alle rundt på en urgammel og fælles spirituel samhørighed med naturen, som stadig ligger dybt i os. Men blandingen af før-kristen og kristen skik er også et godt eksempel på, hvor gode irerne er til at bevare de årtusindgamle traditioner og myter, blande dem med nutiden, og skabe den helt enestående irske kultur, som fascinerer alle rejssende til den grønne ø.

Ved St. Berrihert's Well bobler vandet op fra undergrunden i et 1,5 meter dybt og 20 meter bredt kildevæld, som sammen med de

omgivende træer og deres tøjstumper giver en følelse af at være 1000 år tilbage i tiden. Man ville overhovedet ikke blive overrasket, hvis der pludselig dukkede en række kutteklædte munke frem for at holde andagt ved kilden. Her er folk kommet i årtusinder, og intet er forandret.

Der hænger flere krus på de skyggefulde træer til at drikke af det friske kildevand, som især helbreder forbrændinger og skoldninger. Vi var netop kommet ned fra Galtee Mountains, hvor solen havde brændt godt på arme og ansigt, så det var dejligt at få sig skyllet indvendigt og udvendigt i det kolde kildevand. Overleveringen siger i øvrigt, at vandet ikke kan koges eller opvarmes.

Efter en lang bjergvandring kan man med god samvittighed følge i Richard Burtons fodspor med en kølig Guinness i pubben på Aherlow House Hotel med udsigt til det strålende farvespil, når solen går ned over Galtee Mountains. Med kun to timers kørsel fra Dublin lufthavn er Galtee Mountains og Glen of Aherlow et glimrende sted til en aktiv ferie med storslåede naturscenerier, dejlige vandreture og spændende kulturoplevelser.